

هیچکس ثابت نیست

سمیرا شیرمدی

خبرنگار

سال‌هاست که کارشناسان و پیشکسوتان فوتبال به صراحت می‌گویند تغییرات زیاد در کادرفنی نه تنها نمی‌تواند کمکی به تیم‌ها داشته باشد بلکه حتی

خیلی وقت‌ها ضربه هم می‌زند. البته شاید استثناها گاهی تغییر کادرفنی و مربیان، نتیجه‌ای مثبت داشت اما اکثر اوقات به ضرر تیم‌ها می‌شد. به طور مثال اکثر تیم‌های پایین جدول که تغییرات زیادی در کادرفنی‌شان می‌دادند، سقوط کردند و معمولاً تیم‌هایی که تغییر چندانی نداشتند، ماندگار شدند که فصل گذشته استثناها در مورد مس کرمان و صنعت‌نفت

آبادان، نتیجه برعکس شد. به طور کلی، تغییرات کادرفنی چندان مثبت نیست و اکثر مربیانی که کار را در میانه راه به عهده می‌گیرند، بهانه تکراری و جالبی برای توجیه نتایج ضعیف دارند و آن هم این است که تیم را خودشان نیسته‌اند. در هر صورت دیگر اهالی فوتبال می‌دانند تغییرات زیاد مربیان نمی‌تواند نتیجه مثبتی داشته باشد که نمونه آن را در ۲ تیم بزرگ پایتخت هم

می‌توان جستجو کرد. از سال ۹۰ تا الان، پرسپولیس کلاً ۴ سرمربی در اختیار داشته که همین تغییرات کم، باعث شد آن‌ها موفق شوند و در این سال‌ها قهرمانی‌های زیادی به دست بیاورند. در مقابل، آبی‌ها در این مدت، ۱۱ سرمربی داشتند که این مساله نشان می‌دهد تغییرات زیاد، چندان خوب نیست و شاید یکی از دلایل اصلی ناکامی استقلال‌ها همین مساله باشد.

اینکه یا در انتخاب سرمربی خود دقت لازم را نداشتند یا اینکه خیلی زود و شاید احساسی برخورد کردند و دست به تغییر زدند. البته گاهی هم مربیان تمایلی به ماندن نداشتند که نمونه‌اش فرهاد مجیدی بود که او هم با رفتنش باعث شد استقلال باز هم در کادرفنی دچار تغییر شود. تغییراتی که نتیجه مثبت نداشت و به ضرر تیم تمام شد.

پرسپولیس با ثبات‌ترین، استقلال و تراکتور بی‌ثبات‌ترین

نیمکت‌های روی «ویبره»

آیسان سعیدی

خبرنگار

نیمکت‌های مربیگری لیگ برتر در سال‌های اخیر بی‌ثبات‌ترین نقطه کشور بوده! جایی که هیچ مربی حاشیه امنیت نداشته و گاه طول حضور مربیان روی نیمکت به ۳ هفته رسیده است. این اتفاقی است که سبب شده مربیان لیگ برتر پس از عقد قرارداد و نشست روی نیمکت حتی فرصت نکنند ساک خود را باز کنند تا بخواهند روزی آن را ببندند چرا که حتی از یک ساعت آینده خود خبر ندارند چه برسد به فردا! ژوزه مورینیو، مربی بزرگ پرتغالی می‌گوید: «مربیان فوتبال همیشه ساکشان روی دوش‌شان است چرا که از فردای خود خبر ندارند» این جمله حالا در فوتبال ایران به چند ساعت رسیده و حتی عمر آن به فردا نمی‌کشد!

بررسی نیمکت مربیان تیم‌های لیگ برتری در طول این یک دهه به خوبی این انگاره را ثابت می‌کند. یک آمار تلخ و تأسفکار که ثابت می‌کند که چرا فوتبال ما در تمام این سال‌ها به کرانه موفقیت و آرامش نرسیده. لیگی که مربیانش هر لحظه روی ویبره هستند و ناقوس اخراج بالای سرشان به صدا درآمده.

بررسی تغییر نیمکت‌های تیم‌های ایرانی در ۱۰ سال اخیر نشان می‌دهد که پرسپولیس با ثبات‌ترین و تراکتور و استقلال بی‌ثبات‌ترین نیمکت‌ها را در این سال‌ها داشته‌اند.

نیمکت بی‌ثبات استقلال

با ۱۲ مربی در یک دهه

بالاخره بعد از کلی حرف و حدیث، جواد نکونام به عنوان سرمربی استقلال انتخاب شد تا آبی‌های پایتخت با هدایت او در لیگ بیست و سوم به میدان روند. در این بین نکونام در حالی جای ریکاردو ساینپتو را روی نیمکت استقلال گرفت که مدیران آبی‌ها به دلیل قیمت بالا، با سرمربی پرتغالی به توافق نرسیدند و ساینپتو راهی آیول نیوکوزیای قبرس شد.

تغییر نیمکت استقلال در سالیان اخیر، اتفاق عجیبی نیست و تقریباً

لیست مربیان باشگاه‌های لیگ برتری در ۱۰ سال اخیر که حداقل ۵ فصل در لیگ برتر حضور داشته‌اند

پرسپولیس (۴ سرمربی)

حمید درخشان، برانکو ایوانکوویچ، گابریل کالدرون و یحیی گل محمدی

سپاهان (۹ سرمربی)

حسین فرکی، محرم نویدکیا (۲ دوره)، ایگور استیماچ، عبدالله ویسی، زلاتکو کرانچار، منصور ابراهیم‌زاده، امیر قلعه‌نویی و ژوزه مورایس

استقلال (۱۲ سرمربی)

امیر قلعه‌نویی، فرهاد مجیدی (۳ دوره)، پرویز مظلومی، علیرضا منصوریان، وینفرد شفر، آندره آ استراماچونی، محمود فکری، ریکاردو ساینپتو و جواد نکونام

تراکتور (۱۸ سرمربی)

تونی اولیویرا، امیر قلعه‌نویی، یحیی گل محمدی، آرتوئورول ساثلام (۲ دوره)، جان توشاک، محمد تقوی، ژرژ لیکنز، مصطفی دنیزی، ساکت الهامی، علیرضا منصوریان، مسعود شجاعی (مربی - بازیکن)، رسول خطیبی، فیروز کریمی (۲ دوره)، فرزاز کمالوند، زونیمیر سولدو، قربان بردیف و پاکو خمس

ذوب‌آهن (۱۱ سرمربی)

یحیی گل محمدی، مجتبی حسینی (۲ دوره)، امیر قلعه‌نویی، امید

نمازی، علیرضا منصوریان، میودراگ رادولویچ، لوکا بوناچیچ، رحمان رضایی، میلچ چرچچ و مهدی تارنار

فولاد (۹ سرمربی)

دراگان اسکوچیچ، نعیم سعداوی، سیروس پورموسوی، ایلی استن، افشین قطبی، جواد نکونام (۲ دوره)، عبدالله ویسی و علیرضا منصوریان

پیکان (۷ سرمربی)

صمد مرفاوی، علیرضا مریزان، مجید جلالی، حسین فرکی، عبدالله ویسی، مهدی تارنار و مجتبی حسینی

ملوان (۱۱ سرمربی)

فیروز کریمی، استیلی، محمد

احمدزاده (۳ دوره)، مایلی‌کهن، نادر دست‌نشان، فرهاد پورغلامی، علی لطیفی، اکبر میثاقیان و مازیار زارع

نساجی (۱۶ سرمربی)

نادر دست‌نشان، پائولو آوز، محمود فکری (۲ دوره)، ساکت الهامی (۲ دوره)، مهدی پاشازاده، داود مهابادی، جواد نکونام، مجید جلالی (۲ دوره)،

رضا مهاجر، وحید فاضلی، حمید مطهری، کارلوس هرناندز و سیدمهدی رحمتی

نفت آبادان (۱۴ سرمربی)

کارلوس مانوئل، نادر دست‌نشان،

فیروز کریمی (۳ دوره)، فراز کمالوند، پائولو بنتو، دراگان اسکوچیچ، بهنام سراج، سیروس پورموسوی، علیرضا منصوریان، رضا پرکاس، ادسون تاوارس و عبدالله ویسی

مس کرمان (۱۲ سرمربی)

اکبر میثاقیان (۲ دوره)، وینکو بگو و بیج، منصور ابراهیم‌زاده، دارکو دراژیچ، نادر دست‌نشان، فرزاد حسین‌خانی (۲ دوره)، مجتبی حسینی، رضا مهاجر، فرهاد کاظمی و رسول خطیبی

نگاهی به شرایط مربیان استقلال و پرسپولیس در ۱۰ سال گذشته

پرسپولیس در آرامش، استقلال در آشفتگی

مرتضی طهوری

خبرنگار

فارغ از چند فصل اخیر که سرخ آبی‌های پایتخت کارشان در لیگ برتر فوتبال ایران را با کمترین تغییرات کادرفنی دنبال کرده‌اند، در نیمه اول دهه ۹۰ شمسی تغییرات بی‌شماری را در استقلال تقریباً ۲ برابر رقیب سنتی‌شان است؛ به گونه‌ای که آبی‌پوشان پایتخت ۱۳ بار سرمربی را تغییر دادند تا مربیان در این تیم حداقل از نگاه آمار حاشیه امنیتی را تجربه نکنند. در سئوی مقابل اما پرسپولیس با تنها ۴ مورد تغییرات شرایط بهتری را نسبت به استقلال در این زمینه تجربه کرده و شاید یکی از مهم‌ترین دلایلی که موفق شد ۵ قهرمانی متوالی لیگ برتر فوتبال ایران را به ویتربین خودش اضافه کرده و در فصل بیست و دوم با یک عملکرد فوق‌العاده و حساب شده به ۳ جام داخلی فوتبال ایران (لیگ برتر، جام حذفی و سوپر جام) دست پیدا کند، داشتن یک برنامه‌ریزی مدون و اخراج نکردن

سرمربی‌شان پس از کسب یک ناکامی بوده. فرمول و دکترین مهمی که در تمام تیم‌های موفق فوتبال و ورزش جهان پیاده می‌شود اما در استقلال این اتفاق رخ نمی‌دهد و هواداران این تیم پس از تجربه کردن ۱۳ سرمربی روی نیمکت تیم محبوبشان ناکامی‌های بسیاری را تجربه کردند. آنچه باعث اعتراض هواداران این تیم شده، با مرور این وضعیت اگر منطقی در زمینه بهترین ستارگان فوتبال جهان را هم در اختیار داشت با این همه نوسان در بخش فنی هیچ‌گاه به موفقیت نمی‌رسید.

آغاز با قلعه‌نویی پایان با ساینپتو

همانطور که پیش‌تر گفته شد استقلال در بازه زمانی ۱۰ سال اخیر تغییرات زیادی در زمینه کادرفنی تجربه کرد. اگر بررسی‌هایمان را از سال ۱۳۹۱ درباره دو تیم آغاز کنیم؛ استقلال سال ۹۱ را با امیر قلعه‌نویی آغاز کرد، روندی که منجر به آخرین جام قهرمانی امیر قلعه‌نویی در لیگ برتر شد. البته عمر سرمربیگری قلعه‌نویی تا سال ۱۳۹۴ به طول انجامید تا او همچنان رکورددار

مدت زمان حضور روی نیمکت استقلال در طول ۱۰ فصل اخیر باشد. مدت زمانی که پس از جدایی قلعه‌نویی به دلایل مختلف به هیچ‌کدام از سرمربیان داده نشد. آنچه یکی از دلایل اصلی سقوط آبی‌ها در چند فصل اخیر شده، نکته جالبی که در بررسی آمارهای سرمربیان استقلال به آن برمی‌خوریم، این است که آنها در طول ۱۰ فصل اخیر تنها ۳ مربی زیر ۲۰ مسابقه داشته‌اند. آماري که در نوع خودش جالب توجه است، چه آنکه یک مربی برای جا انداختن تفکرش بین بازیکنان آن تیم حداقل نیاز به ۵۰ مسابقه در تورنمنت‌های مختلف دارد. فرصتی که استقلال آن را به ۳ مربی از ۱۱ مربی‌ای که در طول یک دهه اخیر داشته، نداده. اتفاقی که در نوع خودش قابل تأمل و بحث است. بیشترین بازی به زمان امیر قلعه‌نویی باز می‌گردد که با تجربه حضور در ۱۲۳ بازی به همراه آبی‌پوشان پایتخت در دوره آخر حضورش روی نیمکت این تیم از این حیث رکورددار محسوب می‌شود. کمترین تعداد مسابقه به اندازه استراماچونی سرمربی سابق تیم فوتبال اینتر بازمی‌گردد. استراماچون تا ۱۳۹۸ از سوی امیرحسین فتحی مدیرعامل وقت باشگاه

تغییر می‌داد، پرسپولیس با برانکو ایوانکوویچ شرایط روایی را سپری می‌کرد و خودش را تبدیل به آقای فوتبال ایران کرده بود. البته باید گفت سرخ‌پوشان پایتخت هم تا پیش از آمدن مرد کروات به تیمشان در تابستان ۱۳۹۴، ۷ مربی مختلف را از سال‌های ابتدایی دهه ۹۰ شمسی روی نیمکت تیمشان تجربه کردند. به عبارت دیگر می‌توان گفت پرسپولیس هم پیش از آمدن برانکو دست کمی از استقلال در تغییرات نفر اول کادرفنی‌اش نداشته و شاید هم اگر موفقیت‌های ایوانکوویچ نبود، شرایط این تیم از لحاظ تغییرات نفر اول کادرفنی دست کمی از رقیب سنتی‌اش در فوتبال ایران نداشت.

موفقیت برانکو عامل عدم تغییرات

در سال‌هایی که رقیب سنتی پرسپولیس درگیر حواشی مدیریتی بود و مدام سرمربی خودش را

به سناریوی اول هر فصل این تیم تبدیل شده است. آبی‌ها در ۱۰ سال اخیر، ۱۲ بار سرمربی خود را تغییر داده‌اند که به جز فرهاد مجیدی که در ۳ دوره هدایت این تیم را بر عهده داشته، ۸ مربی متفاوت دیگر در این سال‌ها روی نیمکت استقلال نشستند. اتفاقی که برای یکی از پرطرفدارترین تیم‌های ایران، رخداد جالبی نیست و نشان از فقدان ثبات در این باشگاه وجود دارد.

۴ مربی در یک دهه

روی نیمکت پرسپولیس

در سئوی دیگر پرسپولیس که در ۱۰ فصل اخیر ۶ بار قهرمان شده، با ثبات‌ترین تیم ایران در سطح لیگ برتر بوده است. سرخ‌ها در این ۱۰ سال تنها ۴ سرمربی داشته‌اند و نیمکت این تیم پایه‌های محکمی داشته است. به جز حمید درخشان که در فصل ۹۴-۹۳ هدایت پرسپولیس را بر عهده داشت، برانکو ۴ سال، کالدرون نیم فصل و یحیی گل محمدی ۴ فصل و نیم روی نیمکت پرسپولیس حضور داشتند.

۱۸ سرمربی در یک دهه برای تراکتور

در بررسی تیم‌هایی که حداقل در ۵ فصل اخیر لیگ برتر حضور داشته‌اند، بی‌ثبات‌ترین تیم در بالاترین سطح فوتبال ایران بوده است. آنها در این ۱۰ سال، ۱۸ بار سرمربی خود را تغییر داده‌اند و تنها فیروز کریمی و ساثلام بوده‌اند که در دو دوره مختلف روی نیمکت تراکتور نشستند. به جز کریمی و ساثلام، ۱۵ سرمربی متفاوت دیگر در این سال‌ها روی نیمکت تراکتور نشستند و نوزوی نتوانسته سرمربی دلخواه خود را پیدا کند. البته با توجه به عملکرد پاکو خمس، به نظر می‌رسد عمر این مربی روی نیمکت تراکتور پیش از ۱۶ نفر قبلی باشد و باید دید مالک متمول تراکتور تا چه زمانی به سرمربی اسپانیایی وقت خواهد داد. قرارداد خمس با تراکتور تا پایان سال ۲۰۲۶ است. بعد از تراکتور، نساجی با ۱۶ تغییر، مس کرمان با ۱۲ و ذوب‌آهن با ۱۱ تغییر دیگر تیم‌های کم‌ثبات فوتبال ایران هستند.